

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 81. ANULU XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 3/15 Octomvre 1868.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

pre patriarulu din urma (Octomvre—Decembre) alu anulu 1868. — Pretiulu abonamentulu pe 1/4 anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvani'a si Monarchi'a austriaca 2 fl.

Pentru Principatele rom. unite si strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a ni se tramite francate — adresandu-le deadreptulu la

Editura „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Congresulu nationalu bisericescu romanu.

In siedinti'a a VII tenuta in 1/13 Octomvre, dupa cetirea protocolulu din siedinti'a trecuta si dupa unele observari, aduce Presedintele la cunoscinti'a congresulu hârthi'a ministrulu de interne W e n k h e i m, indrepta câtra presidiu, prin carea face cunoscutu ca Majest. Sea l'a insarcinatu a raspunde la gratulatiunea congresulu din indemnulu pré inaltei dile onomastice a Majest. Sele, si ca Maj. Sea s'a induratu pré gratiosu a primi cu multiamire acea gratulatiune. Acêsta scire a primit'o congresulu cu aclamatiuni de „sa traiasca“, — Dupa acêsta comunciã presidiulu ca dlu dep. vice-colonelu Rotariu depune mandatulu, exprimandu-si deodata si parerea de reu, ca nu-lu iërta impregiurârile de a satisfacere acêstei onorifice chiamari. — Mai departe anuncia presidiulu incurgerea unei petitiuni dela parochulu din Macedoni'a, dieces'a Caransebesulu, care petitiune se predã comisiunei petitiunarie. — Se verifica apoi deputatu M i s s i c i u. — d. B a b e s i u aterne o petitiune in afaceri de despartire de serbi, dela comun'a Cheti'a româna, carea inca se predã comisiunei verificatorie. — Se incinge o disputa mai lunga asupr'a unei petitiuni privitoria la opurile dlui prof. I. P o p e s c u, „Computulu“ si „Compendiu de pedagogia“, substernuta de d. Dr. T i n c u cu propunerea, ca sa se alêga o comisiune speciala, carea sa censureze aceste opuri si se referêze congresulu. Acêst'a dupa mai multe spriginiri in intielesulu propunerii, la o contra propunere a d. Dr. H o d o s i u, spriginita de A l d u l e a nu se termina cu indrumarea petitiunei la comisiunea petitiunaria.

D. B o r l e a interpelêza presidiulu dêca e dreptu ca corespundinti'a consistorieloru cu guvernulu se pôrta in limba straina, la care interpelare raspundu. Archipastorii si Protopresbiterulu Oradiei mari. B o r l e a e multiamitu cu responsulu, numai in privinti'a eparchiei aradane si reserva dreptulu de a face o propunere. Cu acêsta ocaziune asigura dep. Ioanovicu, ca la ministeriu se primescu hârthiile in limb'a româna. In acêstu obiectu iau cuvintulu mai multi deputati, iera presidiulu da desluciri prin cari arata ca necesitatea si momentuositatea unoru cause, sub regimele trecute, a constrinsu si la ce dêca s'au intemplat, nu s'au intemplat din vre-o perfidia nationala.

La ordinea dilei vine apoi raportulu comisiunei asupr'a petitiunei pentru rastaurarea Episcopiei aradane. Dupa ce vorbescu mai multi deputati la acêstu obiectu, la propunerea dep. Babesiu se insarcinêza presedintele a mijloci datele necesarii in privinti'a acêst'a. — Se verifica deputatulu Petcu pentru cerculu alu XVIII. — In fine aduce aminte presidiulu comisiunei de 27 sa grabescu cu elaboratulu seu, la care dep. Babesiu raspunde cu comisiunea face totu ce pôte, dara momentuosi-

tatea sarcinei sele a fâcutu de au intardiatu pâna acum.

Comisiunea de 27 fiindu gat'a cu elaboratulu celu publicamu mai la vale, acêst'a se va luá astadi sêu mâne la pertratere in siedintiã plenaria.

Eveneminte politice.

Sabiu, 2 Octomvre.

Cu privire la cestiunea nationalitatiloru ne aduce diarielu urmatori'a seire dela diet'a din Pest'a :

Pest'a, 9 Octomvre. Astadi la 4 ore dupa amêdi au tienutu comitetulu pentru cestiunea nationalitatiloru in presentia ministrulu presedinte contelui Andrassy o siedintiã, in carea s'au dechiaratu ministrulu presedinte, ca ministerulu persista pre lãnga cele ce le-au exprimat, ca adeca unu proiectu de lege in cestiunea acêst'a nu pôte veni dela ministerulu de resortu, ci ca acêl'a trebuie sa-lu compuna comitetulu respectiv, facendu sa participe la consultare tôte nationalitatile. Fiindu ca lipsescu multi români, acêl'a se voru convocâ prin presedintele dietei, pre cale telegrafica pre 15 Oct.

Despre starea lucrurilor din Spani'a scimu de mai inainte intre altele, ca regin'a Isabel'a au transmis unu protestu in contra afaceriloru si lucrâriloru revolutionariloru. Ce influentia si ce impresiune au fâcutu in Spani'a protestulu acêst'a se pôte vedê din unu telegramu din Madridu dte. 5 Octobru, in carele se dice: Seranno au primitu astadi personalitati si corporatiuni eminate. Se facu dispositiuni pre mâne pentru primirea generalulu Prim. P r o t e s t u l u reginei Isabel'a, carele s'au publicatu aci prin jurnale din Bayonne, p r o d u c e n u m a i d i s p r e t i u.

In unu telegramu din Paris din 6 Octobru se dice, ca diariulu „Epoche“ amintesce fain'a, ca regin'a Isabel'a la indemnarea unchiulu seu, infantulu Don Sebastianu, aru vrea sa abdicã in favorea lui Carolu VII.

„Avenir national“, in unu telegramu din Madridu, aduce scirea, ca regimulu provisoriu a deisus, sa publice eliberareai copiiloru de negrii.

Decamdata se va aterne adunârei constituenda unu proiectu de lege privitoriu la sistarea absoluta a sclaviei.

Unu altu telegramu din Madridu din 6 Octobru aduce urmatorea scire: Prim e retienutu de poporatiune in Saragossa, si numai mâne va sosi aici. Junt'a si comitetulu poporulu i pregatescu porti de triumfu. Mai multe junte provinciale ridica protestulu contra ridicârei lui Serrano la putere suprema a regimulu fãra invoirea majoritatiei.

Statutulu organicu.

alu bisericei ortodoxe române din Ungari'a si Transilvani'a.

Dispusetiuni generali.

I.

Biserica ortodoxa româna din Ungari'a si Transilvani'a, ca biserica autonoma, dupa dreptulu ei canonicu garantatu si prin art. de lege alu IX din anulu 1868 si regulêza, administrêza si conduce afacerile sele bisericesci, scolari si fundatiunali in tôte partile si factorii ei constitutivi in d e p e n d i n t e dupa form'a reprezentativa.

Statutulu org. presinte privesce dara la organizarea bisericei ortodoxe române din intrêga provincia metropolitana din Ungari'a si Transilvani'a.

II.

Elementulu acêstei provincii metropolitane este clerulu si poporulu credinciosu; iera partile constitutive a le ei :

1. Parochiele,
2. Protopresbiteratele,
3. Monastirile si
4. Eparchiele.

III.

Pusetiunea, ce o are in biserica clerulu si poporulu provinciei metropolitane, da dreptulu de a participa individualmente ori prin reprezentanti la tôte actiunile bisericesci, scolari si fundatiunali, si i impune datori'a de a suportã tôte greutãtile, dela cari este conditionata bunastarea bisericei.

Fia-care parte constitutiva a metropoliei are dreptulu a regulã, administrã si conduce independente de alta parte constitutiva siesi egala afacerile sele bisericesci, scolari si fundatiunali, — si fiecare parte constitutiva mai mica si continua actiunile sele bisericesci scolari si fundatiunali in afacerile partiei constitutive mai mari pâna la metropolia prin reprezentantii sei.

IV.

Tôte actiunile partiloru constitutive amintite in punctele precedinti se indeplinescu prin Sinodele parochiali, protopresbiterali, eparchiali si congresulu nationalu bisericescu (sinodulu metropolitanu).

V.

Pentru regularea, administrarea, si conducerea afaceriloru bisericesci, scolari si fundatiunali, se va asiedia câte unu comitetu si câte o epitropia in fiecare parochia si protopresbiteratu; eara in eparchia si Metropolia câte unu Consistoriu.

VI.

Jurisdictiunea bisericesca atãtu in afacerile judetiali, câtu si in cele administrative se va exercicia prin scaunele protopopesci, ca instanti'a 1. prin consistoriele diecesane respective celu archidiecesanu ca instanti'a 2. si prin consistoriulu metropolitanu ca instanti'a 3.

Dispusetiuni speciali voru indicã obiectele, in privinti'a câroru cursulu instantieloru se schimba.

VII.

Spre efeptuirea vre-unei dispusetiuni, ce se face prin vr'o jurisdictiune sêu autoritate bisericesca, se potu intrebuintia numai medilöce bisericesci si morale. In casuri extraordinarie de renitinti'a inse, spre sustinerea ordinei bune se pôte recerca si asistenti'a potestetei civile.

VIII.

Pentru medilöcele intelectuale, si banale necesarie spre ajungerea scopuriloru bisericesci, scolari si fundatiunali au a se ingrigi partile organice ale Metropoliei, iera in casu de lipsa se voru adresã câtra statu pentru ajutorire.

IX.

Spre sustinerea unitãtii dogmatice intre cele doue metropolii — româna si serba, precumu si spre aperarea intereselor comune ale relegiunei ortodoxe resaritene, se constitue unu sinodu comunu, constatoriu din ambii Metropoliti, si din episcopii sufragani ai acestoru doue Metropolii.

Constituirea acêstu sinodu se reserva cointelegerei imprumutate cu ierarchi'a serbesca.

X.

Recapitulãndu cele espuse statutulu organicu presinte tractêza dara despre urmatorele :

1. Despre Parochii.
2. „ Protopresbiterate.
3. „ Monastiri.
4. „ Eparchii si
5. „ Metropolia.

CAPULU I.

Despre parochia.

§. 1.

Parochi'a ca comuna bisericesca este complexulu crestiniiloru intruniti cu mijlöcele materiali si

morali, spre a susține un'a său mai multe bisericii scolare, și cimetarii, unul său mai mulți preoți și invetiatari, precum și cel'altu personalu trebuinciosu. Astfelu de parochia se numește: matre

§. 2.

Complexulu aceluor creștini însă, cari nu suntu în stare, a-si ține parochia, școala și cel'altu personalu trebuinciosu, se alatură la o parochia matre vecina sub nume de „Filia“, avendu în afaceri bisericesci, școlari și fundationali asemenea drepturi și datorințe cu consotii lor din parochia matre.

§. 3.

Dacă vre-o filia aru vré sa se facă parochia matre, are a petiționă la scaunulu protopopescu, documentându cumca e în stare, a se susține că parochia matre în întelesulu §-ului 1.

Astfelu de cauza după ascultarea parochiei matre se subterne Consistoriulu respectivu spre decisiune finale.

§. 4.

Dacă vre-unu estraneu vrea a se asedia în tr'o parochia și a se face membrulu ei, este datoriu a se legitima înaintea sinodulu parochialu, ca este de relegea gr. or. și numai după o astfelu de legitimație și decursu de 6 săptămâni se va bucura de incorporare în acea parochia și de drepturile ei parochiale, dară va fi totuodată datoriu, a purtă și greutățile asemenea celor'altu parochiali locali.

§. 5.

Afacerile parochiei se îndeplinescu 1) prin sinodulu parochialu, 2) prin comitetulu sinodulu parochialu și 3) prin Epitropia parochială.

I.

Sinodulu parochialu.

§. 6.

În sinodulu parochialu iau parte toti parochianii de sine statatori, nepatați, cari și împlinescu detorințele parochiale.

§. 7.

Agendele sinodulu parochialu suntu:

1. Alegerea membrilor comitetulu sinodulu parochialu;
2. Alegerea parochului, capelanulu, diaconulu, epitropiloru parochiali, profesoriloru și invetiatoriloru;
3. Examinarea și aprobarea proiectelor comitetulu parochialu: despre edificarea, repararea și indiestrarea bisericeii, școlii, casei parochiale, sau altoru realități bisericesci, școlare și fundationale;
4. Examinarea și aprobarea mijlocelor proiectate din partea comitetulu parochialu pentru înființarea fondurilor spre scopuri bisericesci, școlari și filantropice;
5. Examinarea și aprobarea proiectulu comitetulu parochialu pentru dotatiunea parochului, capelanulu, diaconulu, profesoriloru invetiatoriloru și celui'altu personalu trebuinciosu.
6. Alegerea reprezentantilor pentru alegerea membriloru sinodulu protopresbiteralu; eparchialu și a congresulu nationalu.
7. Priveghierea, că comitetulu și epitropia parochiali sa-si împlinescă chiamarea după prescripțiile acestuiu statulu organicu;
8. Substernerea decisiuniloru sele prin Protopresbiteru Consistoriulu concerninte, spre tractare ulterioară.

§. 8.

În d'ua celebrării sinodulu parochialu are a se ține sânt'a liturgiei cu chemarea d'uhulu sântu.

§. 9.

Dia' celebrării sinodulu parochialu împreună cu obiectele tractându au a se publica în biserică cu optu zile mai înainte prin parochulu loculu și a se da de scire Protopresbiterulu, că iertându-i impregiurările, sa p'oa luă parte și elu la sinodulu parochialu.

§. 10.

Presedintele ordinariu alu sinodulu parochialu este parochulu, ear' unde stațiunea acestuiu este veduța — administratorulu parochiei; este datoriu însă, a cede presiđiulu protopresbiterulu, dacă ace'l'a este de fată, în care casu densulu ocupă locul de vicepresedinte.

Fiindu parochulu, respective administratorulu, împedecatu, de cumv'a în parochia suntu și alti preoți, atunci celu mai bătrânulu în servitiu ocupă presiđiulu; iara lipsindu și acest'a, protopresbiterulu

este îndreptatulu, a substituî vre unu preotu și din alta parochia de presiđinte.

Presedintele este răspundetoriu pentru ordinea cea bună, este datoriu, a propune obiectele spre dezbateri și tractare, nepotându-se pertractă nici unu obiectu, pre carele densulu nu l'au pusu la ordinea zilei.

Membrii sinodulu înca au dreptulu, de a face propuneri spriginite celu putienu de trei dintre densii, și presiđintele este îndatoratu, a defige ordinea pentru tractarea loru înca în decurgerea aceluia-si sinodu.

§. 11.

Presedintele are dreptu, a disolvă sinodulu parochialu din caus'a disordinei, fiindu datoriu despre acestu casu a referi protopresbiterulu, eară acest'a consistoriulu concerninte pentru tractarea ulterioară.

§. 12.

Sinodulu parochialu se va ține regulatu odată în anu în lun'a lui Ianuarie; se p'ote ține însă și extraordinariu, dacă acest'a aru cere-o vr'unu obiectu din cele espuse în §. 7., spre exemplu: alegerea parochului, capelanulu, diaconulu, epitropiloru, profesoriloru și invetiatoriloru.

§. 13.

Sinodulu parochialu, ce se va ține pentru alegerea parochului, capelanulu, diaconulu, profesoriloru și invetiatoriloru, se conchiama prin protopopu, carele totuodată e și presiđintele unui asemenea sinodu.

Protopopulu înainte de sinodu se întielege cu comitetulu parochialu în privința individelor candidandi, cari, aspirându la trépt'a preotiei, trebuie sa fie teologi absoluti, apti și pentru chiamarea invetietorescu și provediuti cu atestatul Consistoriulu despre calificatiunea loru, de a îmbracă postulu preotiescu.

Eară individi, cari concurgu la vr'unu postu de profesor sau invetiatoriu, trebuie sa produca testimoni despre absolvițele studii pregătitoare prescise, precum și atestatu de calificatiune dela consistoriulu eparchialu.

§. 14.

Sinodulu parochialu-si alege din sinulu său dintre ceilalti membri parochiali unu său doi notari spre purtarea lucruriloru scripturistice, cari decumv'a suntu alesi dintre membrii sinodulu au votu decisivu.

§. 15.

Spre aducerea unei decisiuni valide se cere pădirea formelor prescise în §. 9, 10 și 13 și majoritatea voturiloru membriloru presinti.

Dacă voturile suntu egali decide votulu presiđintelui.

§. 16.

Recursele contr'a vre-unei decisiuni a sinodulu parochialu se potu face în 14 zile la scaunulu protopresbiteralu, de unde se înaintédia la consistoriulu eparchialu.

Recursele intrate după expirarea a loru 14 zile nu se iau în consideratiune.

II

Comitetulu parochialu.

§. 17.

Comitetulu parochialu este corporatiunea alesa din sinulu sinodulu parochialu, pentru a reprezenta în afara comun'a bisericescă, a purtă și conduce afacerile ei în privința economica a bisericeii, școlii și fundatiuniloru.

§. 18.

Membrii Comitetulu parochialu se alegu pe 3 ani; se potu însă și relege.

§. 19.

Comitetulu parochialu se compune: în parochie p'ana la 1000 de suflete din 10, p'ana la 1500 din 15, p'ana la 2000, din 20, p'ana la 2500 din 25, și de acolea în susu de 30 de membri.

Tat'a și fiulu, mosiulu și nepotulu, fratiu, sorculu și ginerele nu potu fi deodată membrii comitetulu.

Parochulu respective administratorulu parochiei este membru naturalu alu comitetulu, iara unde de presinte suntu mai mulți parochi, celu mai înaintatulu în servitiu.

§. 20.

Comitetulu parochialu constituindu-se, și alege presiđintele și notariulu. Presedintele se alege din

sinulu comitetulu, notariulu însă p'ote fi și altu individuu calificatu, carele de nu este membrulu comitetulu, are numai votu informativu.

§. 21.

Comitetulu și va ținea ședințele, cându va cere trebuința, ear regulatu cu finea lunei lui Iuliu și Decemvru a fie-cărui anu, încă sinodulu parochialu, ce se ține în lun'a lui Ianuarie (§.12.) sa și p'oa aterne raportulu generalu despre averea miscătoare și nemiscătoare a bisericeii, școlii și fonduriloru, și ratiotiniulu anualu, precum și unu proiectu despre speșele bisericeii, școlii și fonduriloru pre anulul viitoriu.

§. 22.

Pentru validitatea decisiuniloru comitetulu parochialu se cere presența majorității absolute a membriloru și majoritatea voturiloru.

Dacă voturile suntu egali, dirime votulu presiđintelui.

§. 23.

Sfer'a de activitate a comitetulu parochialu este următoarea:

1. A inventă averea miscătoare și nemiscătoare a bisericeii școlii și fonduriloru, și a o ține în evidința; acestu inventariu se compune în trei esemplarie, dintre cari unulu se pastredia la epitropia parochială, alu doilea la comitetu iara alu treilea se subterne consistoriulu;
2. A îngriji pentru susținerea în întregime a averii miscătoare și nemiscătoare a bisericeii școlii și fonduriloru;
3. A pestră în stare bună edificieles bisericesci, școlari și fundationali;
4. A provedea biserică cu trebuincioșele icone, vase santite, cărți și alte apărăminte pentru servitiulu d'iescu; și școl'a ca mobilele și aparatele recerute;
5. A escrie concursu pentru ocuparea postulu de parochu, caplanu, diaconu, profesorulu și invetiatoriu, în urm'a avutei cointelegeri cu protopresbiterulu localu și respective directiunea școlară;
6. A se consultă și a combina cu protopresbiterulu respective directiunea școlară — list'a candidatiloru, cari au concursu pentru postulu de parochu, diaconu, profesorulu sau invetiatoriu;
7. Aflarea mijlocelor trebuincioșe pentru eventuala' edificare și reparare a bisericeii, școlii casei parochiale și altoru edificie proprii ale fonduriloru, și a relationă despre ele sinodulu parochialu;
8. A tractă despre aflarea mijlocelor, ce se recer la dotatiunea parochului, capelanulu, diaconulu, profesoriloru și invetiatoriloru și a relationă despre aceea sinodulu parochialu;
9. A prefige condițiunile, ce trebuie sa observeze epitropia la esarendarea realitățiloru bisericesci, școlari și fundationali;
10. A prefige modalitatea elocării baniloru disponibili a bisericeii școlii și fonduriloru;
11. A examina cu finitu anulu ratiotiniulu epitropiei și a-lu subterne sinodulu parochialu;
12. A alege pre cantori, clopotari, și pre alti servitori bisericesci și școlari; cantori numai aceea individi potu deveni alesi, cari producu dela protopresbiteru atestatu de calificatiune.
13. A nesu pentru religiositatea și moralitatea membriloru parochiali, precum și pentru desradacinarea datinelor stangace și desfranari, prin mijloce morale și pedepse mai mici bisericesci; și a cere ajutoriulu protopresbiterulu ear' la casu de necesitate alu Episcopulu spre restaurarea religiosității și moralității;
14. A apără vadiu și onorea bisericeii și comunii parochiale în întelesulu legiloru;
15. A face scaunulu protopresbiteralu, consistoriulu eparchialu prin scaunulu protopresbiteralu veri ce propunero și plânsore privitoare la tréb'a bisericescă, școlară și fundatională și a le subterne consistoriulu eparchialu.
16. A sprijini pre copiii seraci intru frecuentarea școlii parochiale prin provederea loru cu cărți școlari;
17. A înființa bibliotec'a parochială spre înlesnirea citirei cărtilor folositoare;
18. A duce protocolu despre toate afacerile sele, a ține actele în ordinea cuviincioșă și a le pestră în archivu.

(Urmeaza în suplementu.)

Reuniunea sodalilor romani.

Sabiiu 1. Octobrie.

Eri ser'a a fostu o festiuitate, carea pre langa totu caract'ulu ei privatu a fostu forte ilustra, — a fostu o productione a sodalilor romani din Sabiiu, in cantari corale si declamatiuni, impreunate cu musica instrumentala. Puterile de cari dispune pâna acum reuniunea nu i a concesa a deschide acesta petrecere unui publicu si mai mare, speramu inse ca acest'a se va intimpla la cea mai de aprôpe ocaziune, caci Reuniunea a doveditu eri, ca in apretinirea puterilor ei, fatia cu puterile altoru reuniuni (neromâne) de felulu acest'a, e modesta; ea deca va sta cu ceva inapoi'a lor, apoi de siguru e numai numerulu membriloru. Dara si acest'a suntemu convinsi ca va cresce si nu va scade.

Conformu invitâriloru facute, publiculu se aduna pre la 7 1/2 ore ser'a in sala dela corôn'a ungh' dis-tinctiune deosebita se facu susu memoratei serbatori acea fericita impregiurare, ca Inaltulu Patronu alu Reuniunei, Escelentia Sea Presantitulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, insotitu de Presantia Sea Par Episcopu Ioann Popasu, au onoratu Reuniunea cu prezentele Sele. Asemenea amu vedutu in publiculu celu numerosu si frumosu somitatile inteligentiei nostre preotiesci laice si militare, cari suntu aici la congressu si cari se afla aici cu locuint'a, seu suntu din intemplantare in Sabiiu. Asemenea erau de fatia dlu primariu alu cetatei Sabiiului, unu numeru insemnatu de inteligentia, comercianti si cetateni, o cununa frumosa de domne si domnisiore si junime studiosa, cu unu conventu unu publicu compusu din tote clasele sociali in proportiunea cea mai inaltatoria de anima.

Inceputulu se facu amesuratu programulu statoritu de comitetulu reuniunei sodalilor Romani, cu unu marsiu romanescu, executatu cu precisiune si simtiu de orchestrulu militariu compusu din membrii capelei c. r. regimentu de inf. nr. 9, care garnizioneza aici in locu. Indata dupa acest'a, presedintele Reuniunei (redactorele acestei foi) se adreséza catra publiculu adunatu cu unu scurtu discursu despre genes'a Reuniunei, in care atinse dreptu introducere insemnatatea industriei in tote tempurle. Acest'a insemnatate, continua apoi, l'a indestnatu a se pune in intielegere cu membrii acestei trupe mici, dara voinice, carea cu armele pâcei sa ne castige si nône romaniloru class'a cetatienimei. Acum la acest'a ocaziune, unde din participarea acest'a frumosa a unui publicu asiá insemnatu, afla de superflua o recomandare a acestei reuniuni, speréza, ca reuniunea, fiindu protegiata de Ddieu, spriginita de barbati mari nationali, si primita asiá de caldurosu de publiculu român'u, va prospera si va contribui la inffiorarea industriei nôstre nationale!

La rendu vine acum corulu sodaliloru, carele, sub conducerea Dlui prof. D. Cuntianu, carele a doveditu dela inceputulu Reuniunei unu zelu neobositu si cu multu sacrificiu de tempu si ostenea, — intóna forte placutu unu imnu „Nu te teme turma mica“, de Z. Boiu, urmatu de vii aplause ale ascultatoriloru. Si asiá se succesera mai departe:

Introducerea din opera Ernani de Verdi executata de orch. mil., declamatiunea poesiei de A. Muresianu „Resonetu“, declamata de sod. Pompiliu PISO; balad'a lui Bolinteanu „Cá unu globu de auru“ cântata de chorulu sodaliloru; Variatiuni pentru cornu de Rode executata de orchestrulu mil.; poesie „La Români“ de Bolinteanu, declamata de sodalulu Simeonu SIMONETI; balad'a lui Bolinteanu „Preostanca negra“, cântata de chorulu sodaliloru; poesie „Dimbiri si lacrimi“ de Sierbanescu, declamata de sodalulu Samoila BALTESIU; Cavatina din opera Lucretia Borgia de Donizetti executata, de orch. mil., balad'a de Bolinteanu „Pre Campia Turdeii“ cântata de chorulu sodaliloru; Serata de Schubert pentru violina si cello si unu potpourri din opera Trovatore, esucutate de orchestrulu militariu. Cantarile corali, declamatiunile si piesele de musica, tote fura aplaudate de publiculu ascultatoriu si multamirea pentru esactitatea productioniloru se vedea pre fetiele tutororu.

Inaltii ospeti de care ne luaramu voia a aminti inca la inceputulu acestoru sire remasera pâna la cea din urma piesa, carea se fini pre la orele 9 1/2. Avendu convingerea ca toti cei ce au participatu au dusu dela acest'a petrecere suveniru placute, ne magolimu cu aceea sperantia, ca Reuniunea

se va stradui din tote puterile ei a se aréa si in viitoriu totu asiá de demna, bá va cautá ca la cea mai de aprôpe ocaziune sa aréte si mai mari progrese in totu ce nobileza si inaltia anima fia-cariu român'u si patriotu.

Dupa ce publiculu a parasitu sala, Reuniunea si o parte din publicu a ramasu inca adunati la o cina comuna, sub decursulu carei s'au radacatu toate insulfetitorie pentru industria, ca mijloculu, carele contribue la intarirea si prosperarea culturai unei natii. (Va Urma.)

Diet'a Ungariei.

Siedintia din 5 Octobrie

Presedintele aduce la cunoscintia, cumca Majestatea Sea a primitu felicitariile casei ca ocaziunea onomasticeii cu bucurie; telegramulu de multamire a cetatiei Fiume pentru hotarirea casei de susu asemenea se primesce cu aclamatiune, Ba. Wenckheim interpeléza dupa aceea pre ministrulu de comunicatiune in privint'a evenimentelor si abuzuriloru obvenitóre pela statiunile drumulu de feru: ca ce mesuri va se ie cá fructele granare, ce se afla adunate pela statiunile drumulu de feru sa nu se strice? ce mesuri va se ia contra ochiloru oficiali, cari facu cu espedarea acelu fructe licitatie formala? — pentru ca multe vagone mergu góle, precându aru putea portá masine si alte unelte pentru agriculturasu meserii, acároru espedare e forte tardia, nefindu ministrulu respectivu de fatia i responde ministrulu de finantie Lonyai promitindu indreptare. Interpelatiunea se predá si in scrisu cá sa se comunice ministrului respectivu.

La ordinea dilei este proiectulu de lege pentru contributiunea (dijma) vinarie cu modificatiunea comisiunei. Dupa o desbatere scurta se primesce cu putina schimbare. — Cetindu-se si verificându-se in fine protocolulu, se inchie siedint'a. —

Siedintia din 7 Octobrie.

Dupa cetirea si verificarea protocolulu presedintele insciintéza diet'a, cumca ministrulu de interne in numele ambelor case aru fi felicitatu pre Majestatea Sea cu ocaziunea inaltei dile onomastice, ce se primesce cu aclamatiune.

Dupa alte amenunte vine la rendu petitiunea comunitatiei opidane din Hajdu-Dorogh, comitatulu Crasnei, precumu si a comunitatiloru din tienutulu Iasz-kan, cari se róga pentru concessiunea, de a infiintá o Episcopie gr. calh. magyara cu introducerea limbei magyare si in bererica. — Se cetescu apoi mai multe petitiuni, intre care una a mai multoru invatiatori, ce se róga pentru considerarea obiectiuniloru lor in contra proiectulu de lege a instructiunei publice, ce se predau comisiunei petitionare. — Mai departe se aduce la cunoscintia prin Raday Gedeon primirea conventiunei Croate din partea casei de susu ce se ia spre sciintia, si modificárele din proiectulu de lege a dijmei vinare, ce sa dau spre tiparire.

Ne mai fiindu altuceva la ordinea dilei se inchiea siedint'a.

Bugetulu anului 1869.

Intretinerea curtiei regesci.
Spesele intretinerii curtiei regesci 3,250,000 fl.
Cancelaria cabinetulu Maiestatiei Sele.
Jumetatea speselor totale 36,400 fl.
Presidiulu ministerialu.
Salarie si bani de cartiru.
Ministrulu presedinte, cartiru liberu si 20,000 fl.
1 consiliariu ministerialu 5,600 „
1 „ de sectiune 3,400 „
1 secretariu presidialu 2,900 „
1 notariu alu consiliulu ministerialu 2,900 „
3 secretari 6,000 „
5 concipisti 5,300 „
3 adjuncti de conceptu 1,800 „
1 oficialu de computu 1,180 „
1 directoru alu oficialoru auxiliario 1,800 „
4 cancelisti 3,180 „
Adausu pentru functiunea ministerulu presedinte 12,000 „
Lefile servitoriloru (1 ianitoriu, 5 servitori, 1 curieru, 1 domesticu, 1 portariu) 2,890 „
Competint'a pentru livre'a servitoriloru 640 „
Arend'a casei 7,200 „
Pentru spesele cancelariei, a casei si de caletoria unu pausialu de 14,600 „
Remuneratiuni si ajutorie 1,200 „

Alte spese 10,000 „
Acoperirea competintioru pentru sectiunea de traduceri, care se va infiintá la presidiulu ministerialu 16,000 „
Sum'a 118,590 fl.
Sum'a rotunda 118,600 „

Pensiuni pentru veduve 300 „
Sum'a totala 118,900 „

Ministeriulu de langa persóna maiestatii sale.
Salariile oficialiloru si bani de cartiru:

Ministrulu: locuint'a naturala si 16,000 fl.
Secretariulu de statu 8,000 „
1 consiliariu ministerialu 5,600 „
1 consiliariu de sectiune 2,900 „
1 secretariu presidialu 4,200 „
2 cecretari 4,200 „
4 concipisti 5,000 „
2 adiunti de conceptu 1,140 „
3 vicedirectori ai oficialoru auxiliario 3,900 „
Lefele sierbitoriloru si bani de cartiru (1 ianitoriu, 4 sierbitori de cancelarie, 2 curieri, 3 domestici, 2 portari 5,764 „
Pausialu pentru livre 1,000 „
Spesele oficiulu si ale cancelariei 17,500 „
Remuneratiuni si ajutorie 1,000 „
Pentru conservarea edificieloru 1,400 „
Salarie pentru oficiali denumiti definitiv seu reparatiti pâna la transferirea seu dimisionarea lor (1 secretariu, 1 concipistu de curte, 1 adiuntu de conceptu) 4,116 „
Personalulu aplicatu in archivulu imperialu:
1 directoru pentru oficiile auxiliario 1,800 „
Personalulu cancelariei 1,500 „
1 sierbitoriu 300 „
Sum'a 83,820 „
Sum'a rotunda 83,800 „

Ministeriulu de interne

Recerint'a si acoperirea ordinaria.

Recerintie:
Admiustratiunea centrale 320,000 fl.
Governulu Transilvaniei 190,000 „
Comitate, districte si scaune 7,000,000 „
Spesele judeciale ale cetatiloru libere reg. 690,000 „
Spesele generale de administratiune 1,126,900 „
Pensiuni 567,000 „
Sum'a 9,893,000 fl.

Acoperire:
Perceptiuni diverse 23,000 „

Administratiunea centrala.

Recerintie.
Salariile oficialiloru si bani de cartiru:
Ministrulu 12,000 fl.
2 secretari de statu 14,000 „
4 consiliari ministeriali 20,400 „
11 „ de sectiune 33,900 „
1 consiliariu de sectiune extra statum 2,900 „
17 secretari 33,000 „
20 concipisti 20,900 „
4 adiunti de conceptu 2,480 „
Contabilitatea:
1 directoru 2,400 „
2 consiliari de contabilitate 7,900 „
1 espeditoru si unu archivariu 1,400 „
60 oficiali de contabilitate 54,000 „
Oficiulu auxiliariu:
ctierourvi 1,800 „
51 cedirectori 6,500 „
8 oficiali de manipuliatiune 6,360 „
Sum'a 219,940 „

Lefile servitoriloru:
3 ianitori 1,260 fl.
33 servitori de cancelaria 10,500 „
2 litografi 840 „
2 portari 800 „
13,400 fl.

Relutiuni de vestiminte 2,000 „
Arend'a casei 7,360 „
Recerintiele oficiulu si ale cancelariei;
Pentru diarnisti 41,500 fl.
Alte recerintie 21,500 „
63,000 fl.
Diurne si spese de caletoria 6,000 „
Conservarea edificieloru 8,000 „

Alte spese	1,000 „
Sum'a 320,700 „	
Sum'a rotunda 320,000 „	
(Va urmă.)	

Aradu 3/15 Sept. 1868.

(Adunarea generala a Asociatiunii nationale aradene pentru cultura populului romanu.)

Adunarea generala se tienu si estimpu in sala comitatului, unde la 9 ore coadunanduse unu numeru—desi nu amesuratu acceptariloru, dar totusi destulu de marisoru de a pote tiené siedintia, la propunerea, elui vicepresedinte alu II Sigismundu Popoviciu, Presedinte adunării generale Prea Sânti'a Sea d. Episcopu Procopiu Ivacicoviciu—invitatul fiindu prin o deputatiune, la 10 ore nainte de mediana-di veni in localitatea desemnata pentru adunarea generala si intre vivate entusiastice ocupă presidiulu.—Intre ospetii adunati insemnamu cu bucuria pre cinci domni Mocionesci, a nume Antoniu directorulu primariu alu Asociatiunii, Dr. Alesandru, Dr. Eugeniu, Zenone si Victoriu. Asisderea ne cercetara ospeti din coltele Temesiu si Carasiu.

Ittea sa prin o cuventare petrudietoria desfasurandu scopurile asociatiunii nostre, a insufletitu pe membri la activitate, si presintandu adunarii pe domnulu comisariu regescu emisu din partea ocaruirei, deschise adunarea, a careia rezultatu se va vedé la timpulu seu prin publicarea protocolulu adunarii generale in acésta pretiuita foia Albina.—

La vorbirea presidiala intrerupta de vivate, D. comembru Ioanu Popoviciu Desseanu intr' unu stilu oratoricu desfasura insemnata cea mare a culturei populului romanu, descoperi Ittei Sele dlui Presedinte-Episcopu cea mai cordiala multiamita pentru zelulu si spriginirea neobosita in trebile Asociatiunii, la ce adunarea erupse in urari entusiastice pentru indelungata sanatate a pre Sântiei séle.—

Se pusera apoi agendele adunării generale desemnate in programu, la ordinea dilei, care la timpulu seu se voru trimite la cunoscentia publica prin comunicarea protocolulu.

Ieri sér'a se tienu la „crucea alba“ petrecerea de dantiu arangiata in folosulu fondulu asociatiunii, la care a participatu unu publicu numerosu. Venitulu e frumosu, asisderea se va comunicá.

Cu diu'a de astadi adunarea generala si-a incheiatu afacerile, si cu ocaziunea acestei inchieri Présanti'a Sa iérasu tienu o cuventare insufletitória la scopurile asociatiunii, recomandandu membriloru concordia si armonia fratiése cu delaturarea veri caroru interese si certe personali ce aparu uneori ori intre confrati si consangeni, si cari casiona neintielegerile cele mai dureróse si stricacióse intentiuniloru bune.

Apoi adunarea la invitarea Ilustratii Sale dlui Presedinte aduse urari pentru sanatatea Maiestatei Sale Domnitorului Imperatu Franciscu Iosifu I. Se scolá apoi d. comembru si deputatu dietalu Ioane Popoviciu Desseanu, intr'o vorbire binenimerita in numele adnării generale dede spresione de multiamire profunda Ilustratiei Sale dlui Presedinte pentru neobositele nisuintie in afacerile asociatiunii nostre carea cu diu'a de astadi incheia alu VI anu alu esistintiei sale, a ajutat si crescutu deja pre multi tineri, are firma sperantia de unu viitoriu si mai bunu. Asiá se fini adunarea generala a asociatiunii nationale pentru cultura populului rom.

Curtius.

Premiendu acestu reproducu dupa „Albina“ mai adaugemu dupa aceea si foia in estrasu urmatórele:

Din raportulu generalu alu directiunii asociatiunii nationale aradane pentru cultura populului romanu vedemu cu privire la activitatea acelei directiuni si a asociatiunii urmatórele: Directiunea si au inceputu activitatea in 22 Decembre. Resignandu fostulu notariu alu directiunii Iulianu Grozescu, a fostu notariu interimalu Dlu Georgiu Dringon pana candu in siedintia a III sau alesu pe calea sea de notariu definitivu notariulu actualu Petru Petroviciu. Legatulu testatu de fostulu comite supremu alu comitatulu Aradu, vicepresedinte membru fundatoru alu asociatiunii acesteia, reposatulu Georgiu Pop'a, in suma de 500 fl. pe sam'a fondulu asociatiunii, priminduse s'au depusu in cas'a de pastrare. I r' pentru eternisarea memo-

riei acestui barbatu pre meritatu sau facutu dispositiune; cá sa se compuna „unu panegiricu.“

La provocarea facuta prin diuarie in meritulu acest'a Dlu Michailu Besanu s'au dechiaratu gat'a, de a compune biografi'a amintita, in sa nu si au pututu realis'a promisiunea, din cauza ca nu au primitu dela Domniu recercati de densulu datele referitóre la biografi'a reposatului. Directiunea au primitu in sa incunoscintiarea, ca Dlu Dr. Hodosiu aru fi gatitu din partea sea panegiricu mentionatu dara nefindu de fatia (ci in Bucuresti) pana acum'a nu s'au pututu presentá directiunii.

Asemenea se ingrijitu directiunea pentru tienera parestaselor premeritatiloru barbatiloru Georgiu Pop'a si Iova Cristiciu. Cas'a din Sér'a ce o au mestenitu asociatiunea dela neuitatulu barbatia Iova Cristiciu s'au vendutu in suma de 3500 fl.

Pre bas'a preliminaru aplacdatu de ultim'a adunare generala directiunea a prenumeratu mai multe diuare, a ingrijitu pentru estradarea diplomeloru pentru difertii membrii ai asociatiunii. In anulu acest'a au intratu—precum se vede din raportu—in sinulu asociatiunii 2 membri noi pe vialta cu capitalu oferitu odata pentru Totudeun'a si 6 membri ordinari, ear 11. membri si au renoitu ofertele. S'au facutu mai incolo dispositiunile necesari pentru colecte in diferite cercuri, pentru licuidarea si incasarea restantielor din anii trecut! sau compusu o instructiune pentru colectanti si sau intregritu regulamentul casei cu instructiuni pentru feluriti oficiali ai asociatiunii. Cele siepte stipendii preliminate in suma de 600 fl, sau aplacdatu si parte sau si impartitu dintre 35 de suplicenti la siepte tineri studinti mai diliginti si seraci.

Mai incolo raportédia directiunea, ca Dlu Nicolau Zsig'a negutiatoriu din Oradea mare au fostu cedatu pre sem'a fondulu Asociatiunii o datoria de 100 fl.; dar' fiinduca dupa reportulu Dlu fiscalu alu asociatiunii Lazaru Ionescu datori'a de sub intrebare prin nemica nu e garantata ci s'aru casioná numai prin purtarea unui procesu desperatu spese neevitabili, sau decisu a se restitui Dlu Zsig'a politia amintita cu tote actele cestionate.

Directiunea au aflatu cu cale a dispune arangirea unui balu in folosulu fondulu asociatiunii, care sau tienutu in diu'a prima a adunării generale in Gherla. Se aduce la cunscinti'a adunării, ca dupa raportulu fiscalulu din lasamentulu testatu asociatiunii de reposatulu Iova Cristiciu din Siria dupa escontarile totale remáne in favorulu fondulu asociatiunii o suma activa de 1300 1/2 cr. v. a. Fiindca percentuarea finantiara a acestui lasamentu se urca camu totu asiá, directiunea si au tienutu de datorintia prin o representatiune subscrisa si din partea presidiulu adunării generale a substerne Maestatei Sele domnitorului Rege apostolicu pre umilit'a rogare, de a se ierta sum'a aceea pre calea gratiei in folosulu fondulu asociatiunii.

In fine directiunea aduce la cunoscinti'a adunării generali rapórtelre celor-lati oficiali ai asociatiunii.

Din raportulu perceptoratulu se vede, ca erogatiunea totala este de 1248 fl. 7 1/2 cr. v. a., si deficitu 352 fl. 87 1/2 cr. v. a. Statulu membriloru asociatiunii in anulu acest'a se vede ca este urmatoriu: membrii pe vialta sunt 24, membri nou alesi 200 si membri renoiti 275; iera pentru 1191 de membri, cari mare parte se afla in restantia cu ofertele deobligate, directiunea a facutu dispositiunile cuviinciose. Bibliotec'a asociatiunii, precum se vede din raportulu bibliotecariulu, s'au immultitu in decurgerea anulu acestoi'a cu 6 opuri in 28 tomuri legate. Fundulu instructu au mai sporitu unu tablou, ce infatiosieza actulu juramentulu la incoronarea Maestatei Sele domnitorului Rege Franciscu Iosifu I. In fine tote cele-lalte s'au aflatu in rendu bonu amesuratu rapórteloru.

Varietati.

*. Bucuresti. (Siedintiele Senatului.) In siedintia din 6 Sept. Senatul s'a ocupatu cu verificarea titlurilor si dupa acésta a vrutu sa proceda la alegerea sectiuniloru prin sorti, ce in sa nu a pututu face, din cauza ca bileturile nu era gat'a. — In siedintia din 7 Sept. s'a procedatu la tragerea la sorti a acelor 5 sectiuni a Senatulu. Unulu din secretarii supune la cunoscinti'a Senatulu o petitiune a 381 comercianti din Focsiani, prin care ceru, cá drumulu de feru dela Iassi la Bucuresti sa tréca prin Focsiani. La fi-

nele acestei siedintie, D. N. Ionescu anuciéza o interpelare dlui ministru de justitie asup'a atrocitatiloru si tortureloru care s'au facutu intr'o instructiune a unui procesu la post'a Marasiesci, in urmarea unui furtu de bani. — In siedintia din 13, Senatul a votatu o recompensa nationala de doue mii lei vechi pre luna dlui Asaky. — Dupa acésta d. Generalu Tellu a anuciatu o interpelatiune asup'a furtulu unei fete de cátra unu israelitu, care se pretinde a se fi descoperitu la Turnu-Severinu. D. Cost'a-Foru a anuciatu asemenea o tripla interpelatiune: asup'a destituárii judecatoriloru dela curtea din Focsiani, asup'a celoru patru consiliari dela curte de casatione trecuti la pensione fara voiele de guvernó si asup'a suprimárii catedrei dlui Lerescu dela scol'a de comerciulu din Bucuresti.

(In siedintia din 17 Sept.) Senatul a luat in discutiune concesionile cálei ferate, in urma primirei unei propunere a Dlu A. Sihleanu, d'a nu se astépta trei dile dupa cetirea raportulu pentru a se luá concesionea in discutiune. D-nu Cost'a-Foru a vorbitu contr'a luárii in considerare a concessiuniloru. D. Ministru Donici ilu combatu; apoi vorbira éarasi contr'a concessiuniloru Domni I. Manu si Tell. D. Ionescu dupa ce vorbi contra cátv'a timpu, inceta dicandu ca este obositu si ca va urma máne discursulu seu; Senatul n'adoptá inse asta procedere si inchise discutiunea. Se puse apoi la votu luarea in considerare a concessiuniloru si se primi, cu 37 voturi pentru, 5 contr'a si 3 abtineri din 46 senatori presenti.

„Cur. d. I.

*. Bucuresti, 10 Sept. Astádi la órele 5 dupa améza, a avutu locu pre strada Tergovistei, in apropiere cu bariera, o solemnitate de o mare insemnata pentru viitorulu Romaniei.—Inaltimea Sea Domnitorulu a datu insusi cele dintáiu lovituri de sapa pentru terasamentele liniei ferate Bucuresti-Galati, in presentia si cu cooperatiunea Dloru ministri si a antreprenorulu resoulu romanu Dlu Dr. Strusberg. — Asistentii au inchinatu cu celu mai viu entusiasmu, unu toastu in senatatea Inaltimei Sele Domnitorulu, la care Maria Sa, ridicandu unu pacharu de siampanie, a respunsu: „Speru „ca de astadi intr'unu anu vomu inchina alu doile „paharu spre a inaugura linia intreaga in totu percursulu.“ — D. Strusberg a asigurat pe Inaltimea sa ca nu va neglija nimicu cá aceasta dorintia a a Mariei Sele sa fie realisata. „Mon.“

33—3

Concursu

Pentru ocuparea postulu de alu 2le parochu la biseric'a resaritena ortodocsa cu chramulu S. Treimi din Preurbulu Brasiovulu pre Tocile, se escrie prin acésta concursu, cu terminu pana la serbatórea S. S. Archangeli din 8. Novembre a. c.

Concurentii la acestu postu trebuie sa fie indivizi de acé'a, cari dupace au absolvatu celu putinu gimnasiulu inferióre si cursulu de trei ani theologicu — sau deprinsu si in chiamarea invetiatorése, si au purtári morale frumóse si esemplare. Densii i-si voru trimite la Préonoratulu Domnu Protopopu alu loculu Iosifu Baracu petitiunile lor, proviedute cu documentele despre posederea mentionatelor recerintie, si cei mai calificati dintre ei se voru preferá la punerea in candidatiune.

Brasiovu 22 Septembrie 1868.

Comitetulu parochiale dela biseric'a ortodocsa-resaritena cu chramulu S. Treimi pe Tocile in Brasiovu.

35—3

Concursu. *)

La unu ajutoriu de 25 fl. v. a. destinatu unu invetiacelu de meseria, amesuratu Conclუსulu Comitetulu Asociatiunii adusu in siedintia de astádi, se publica prin acésta de nou concursu cu terminulu pán' in 31. Octobre c. n. a. c.

Respectivii competitori au de a-si asterne la comitetulu Asociatiunii pana la terminulu idigitatu, concursele lor proviedute cu carte de botezu, cu testimoni'a demne de credintia despre portarea lor, cum si despre diliginti'a si desteritatea dovedita in specialitatea de meseria spre acári invetiare s'a consacratu.

Sabiuu in 6. Octobre c. n. 1868

Dela Comitetulu Asociatiunii transilvane románe.

*) Celelalte diuarie románe inca suntu rogare a produce in colónele sale acestu concursu.

III.

Despre Epitropii parochiali.

§. 24.

Epitropii parochiali sunt acei barbati din parochia, cărora li se condece averea parochiala, scolare si fundationala.

§. 25.

Epitropii se alegu prin sinodulu parochialu dintre cei mai meritati barbati ai parochiei si nu potu fi ruditi la olalta pâna la alu 6-lea gradu de sânge si alu 4-lea de cuseria.

§. 26.

Pentru parochiele pana la 1000 de suflete se alegu doi, pana la 2500 de suflete trei, ear pentru parochiele, alu cărora numeru trece 2500 suflete, patru Epitropi.

Ei se alegu pre trei ani, in sa se potu realege.

§. 27.

Chiamarea Epitropilor parochiali este:

1. a primi dela comitetulu parochialu prelânga inventariu tota averea miscatôre si nemiscatôre a bisericeii, scôlei si a fondeloru si a manipulâ cu aceea dupa conclusulu sinodului si alu comitetului parochialu;
2. a pastrâ într'o lada de feru cu trei cheii averea miscatôre a bisericeii, scôlei si a fondeloru precum suntu banii, si alte chartie de pretiu si obligatiunile. Dintre cele trei cheii ale cas ei parochiale se va pâstrâ câte un'a la câte unu epitropu, eara unde suntu numai doi epitropi, acolo a trei'a cheia se va pastrâ la parochulu designatu prin comitetu spre aceea. La deschiderea si inchiderea cassei se cere presentia a tustrei individi, cari au cele trei cheii ale cassei, si acesti'a suntu in solidu respundietori pentru starea cassei;
3. a duce unu protocolu despre percepte si erogate;
4. a duce unu jurnalulu despre starea averei parochiale; acestu jurnalulu are a se duce in doua esemplare, dintre care unulu se va asiedia in cassa, eara celalaltu va fi la epitropi;
5. cu finea anului solariu a depune comitetului parochiale ratiotiniu documentatu despre veniturile si cheltuiielele bisericesci, scolari si fundationali;
6. a nu intreprinde nici o erogatiune fâra impu-ternicirea sinodului si comitetului parochiale;
7. a priveghia, câ edificiele bisericesci, a scôlei si ale altoru realitati precum si curtea bisericeii, a scôlei si a casii parochiale, asemenea si cintirintulu sa fia in stare buna;
8. a plati regulatu salariile prefapte pentru personalulu bisericescu si scolariu, precum si ajutoriulu altoru persône serace si a stipendistiloru.

§. 28.

Acolo, unde comun'a scolare sta din doua séu mai multe parochii se alege din comitetele acestoru parochie unu comitetu scolariu si prin acest'a o epitropia scolare si asi'a

1. numerulu membriloru unui asemenea comitetu scolariu consta din câte trei membri alesi din si prin comitetele parochiale respective;
2. numerulu membriloru unei asemenea epitropie scolariu consta din patru membri;
3. alegerea acestui comitetu se face pre 6 ani, eara alu epitropiloru pre 3 ani;
4. comitetulu si epitropi'a scolare au in trebile scolare, ce le compete comiteteloru si epitropiloru parochiale.

Capulu II.

Despre protopresviterate.

§. 29.

Protopresviteratululu este complessulu mai multoru comune bisericesci, avendu unu protopresviteru câ antiste in trebile lor bisericesci, scolari si fundationali; protopresviterulu trebuie sa locuiasca in acelu locu alu protopresviteratululu, care este mai indemâna comuneloru bisericesci din protopresviteratu

§. 30.

Protopresviterulu si indeplinesce afacerile: 1. prin scaunulu protopresviteratu, 2. prin sinodulu protopresviteratu si 3. prin comitetulu sinodului protopresviteratu.

Despre scaunulu protopresviteratu.

§. 31.

Scaunulu protopresviteratu este aceea autoritate in afacerile bisericesci, care in acestea in generalu, ear' in cele mai josu enumerate in specialu formedia forulu de prim'a instantia in ierarhia.

§. 32.

Scaunulu protopresviteratu consta, afara de protopresviterulu seu suplentele acestuia câ presiedinte, din siese parochi câ membrii cu votu decisivu, apoi din unu defensoru matrimonialu si unu notariu cu votu consultativu, cesti doi din urma potu fi si dintre capelani, diaconi seu mireni, avendu notariulu, a purtâ protocolulu, a se ingriji de lucrârile scripturistice, speditiuni si archivu.

§. 33.

De competintia scaunului protopresviteratu, câ foru de prim'a instantia se tienu urmâtorele obiecte: a complanâ si eventualminte a decide:

1. diferentiele iescate intre preoti, controverselle comuneloru parochiali in privintia esagerarei competintiei stolare si a altoru neajunsuri din partea preotimei; plansurile preotimei in privintia decurtârei stolei si altoru venituri legali preotiesci din partea comuneloru parochiali seu a singuraticiloru credinciosi;
2. controverselle referitôre la logodna si casatorie in partea loru canonica; a priveghia asupra ducerei acurate a protocoleloru matriculari si altoru protocolu parochiali, a pertractâ alte obiecte preotiesci si disciplinari preotiesci, pre care consistoriulu le incredintieza scaunulu protopresviteratu câ forulu de prim'a instantia; a esamina alegerile de parochu, capelanu, diaconu si alte fetie bisericesci;
3. a priveghia asupra purtârei letieloru bisericesci.

§. 34.

Spre aducerea unui conclusu validu se recere, câ afara de presiedinte si notariu sa fia de fatia celu putinu patru membri. Cându voturile suntu egale, dirima votulu presiedintelui.

§. 35.

Membrii scaunului protopresviteratu nu potu fi ruditi între sine pâna la alu siéselea gradu de sânge si alu 4 de cuseria; si nu potu luâ parte la pertractârile, unde cu vre-o parte litiganta suntu in aceeași mesura ruditi.

§. 36.

Sinodulu protopresviteratu va tiene regulatu siedintiele sele din luna in luna; in sa in casuri urgenti se potu tiene si siedintie extraordinarie.

§. 37.

Apelatiuni dela scaunulu protopresviteratu se potu face la consistoriulu eparchialu in 14 zile, iera cele mai târdiu făcute nu se ieu in consideratiune, si otârirea scaunului protopresviteratu se pune in lucrare, afara de causele matrimoniali terminate cu totala despartire a părtiloru, cari trebu-escu din deregatoria a se susterne consistoriulu respectivu.

II.

Despre sinodulu protopresviteratu.

§. 38.

Scaunulu protopresviteratu este reprezentanti'a preotimei si comuneloru parochiale din protopresviteratu.

§. 39.

Sinodulu protopresviteratu consta din reprezentantii preotimei si comuneloru parochiale din protopresviteratu, asi'a, câ preotimea sa fia reprezentata in un'a tertialitate, iar' comunele parochiale in doua tertialitati.

In protopresviteratululu, carele numera preste 20,000 suflete, numerulu membriloru sinodului protopresviteratu consta din partea preotimei din 12, ear' din partea comuneloru bisericesci 24; ear' unde numerulu sufleteloru este mai micu de 20,000, acolo va constâ din partea preotimei din 8, ear' din partea comuneloru parochiale din 16 membri.

§. 40.

Membrii sinodului protopresviteratu se alegu pre 3 ani; si se potu si realege.

Membri eclesiastici ai sinodului protopresviteratu se alegu prin preotimea tractuale; ear cei lumeni prin reprezentantii comuneloru bisericesci,

spre care scopu comunele bisericesci pâna la 1000 suflete tramitu l reprezentate, pâna la 2000 2 si asi'a mai departe totu dela 1000 suflete unulu, cari in sinodele parochiale se alegu prin pluralitatea voturilor.

Acesti reprezentanti coadunati la locul desiftu impreuna alegu prin pluralitatea voturilor pre membrii mireni ai sinodului protopresviteratu.

§. 41.

De membri sinodului protopresviteratu potu fi alesi numai acei'a, cari posedu calitatile prescise in §. 6.

§. 42.

Cu ocasiunea conchiamârii sinodului protopresviteratu care trebuie sa se publice cu 14 zile inainte, presiedintele e datoriu a publicâ si obiectele, ce se voru pertractâ in sinodu.

§. 43.

Câ sinodulu protopresviteratu sa pôtâ aduce otarire valida, se recere câ afara de presiedintele sa iee parte la acelu celu putinu majoritatea membriloru.

§. 44.

Sinodulu acest'a si alege din séu afara de sinodulu seu pre notariu pentru lucrurile scripturistice, carele pôtâ fi preotu seu laicu.

§. 45.

Sinodulu protopresviteratu se tine odata in anu lu 1-a seu a 2. Dumineca a lunei lui Fauru, si la conchiamarea lui se observedia cele din §. 42; in casuri urgenti se pôtâ conchiamâ si extraordinariu, candu adeca protopresviterulu seu doue tertialitati a membriloru voru afla de lipsa tienerea extraordinaria a aceluia spre pertractarea vreunui obiectu insemnatu bisericescu, scolariu seu fundationalu Despre celebrarea unui Sinodu protopresviteratu extraordinariu trebuie incuno-sciintiatu si consistoriulu eparchialu.

§. 46.

Protopresviterulu presiedinte respective suplentele lui este respundietoriu pentru ban'a ordine a sinodului, precum si pentru aceea, câ acolo numai obiectele enumerate in §. 50 sa se tracteze cu fric'a lui Ddiu si modestia, si câ conclusele sa fia basate pe institutiunile bisericesci si pre ordinationile archieresci a Consistoriulu si sinodului eparchialu.

Candulu sinodulu prot. s'aru lasâ in obiecte, cari nu se tienu de sfer'a lui, seu buna ordinea sa'ru vatemâ, si la admonitiunea presiedintelui nu s'aru restitui ordinea cuviintiosa, atunci presiedintele este datoriu a incheiâ protocolulu si a disolve sinodulu, si a relationâ Consistoriulu eparchialu, cerendu inviatiune pentru pasii ulteriori.

§. 47.

Sta in voi'a libera a membriloru a si da votu separatu si a postu, câ acelu sa se petreca in protocolu inse numai acelu votu separatu, care in 24. ore se da in scrisu se pôtâ primi si petrece in protocolu.

§. 48.

Presiedintele prefige ordinea obiecteloru pertractande; pentru aceea ori ce propunere din partea unui'a seu mai multoru membri are a se insinua presiedintelui, care in contielegere cu sinodulu prefige ordinea si tempulu candu acea propunere are sa via la pertractare.

§. 49.

Protocolulu sinodului protop., dupace s'a autenticalu, lu subscrie presiedintele si notariulu; asemenea si espeditiile si estrasele inca se subscriu prin dinsi.

§. 50.

Afacerile sinodului protopresviteratu suntu:

1. Obiectele economico-bisericesci, scolari si fundationali privitôre la protopresviteratu.
2. Alegerea protopresviterulu, a membriloru scaunului protopresviteratu, a profesoriloru si invetiatoriloru pentru scôlele tractuale, si presentarea actului de alegere la consistoriulu eparchialu.
3. Inaintarea trebei scolare din protopresviteratu.
4. Nesuinti'a pentru sustinerea, vâdiei si autonomiei bisericeii.

§. 51.

Pentru tienerea sinodului protopresviteratu in care se va alege noulu protopresviteru, consistoriulu eparchialu va denumi unu comisariu, pre carele lu va imputernici spre conchiamarea si celebrarea sinodului.

§. 52.

In ziua alegerii comisariului, eparchialu celebrăzant' a liturghia cu chiamarea suntului Duchu si tiene o cuventare potrivita actului-alegerii.

§. 53.

Dupa sant' a liturghia membrii sinodului se aduna seu in biserica seu intr' o sala si din sinulu loru tramitu o deputatiune la comisariu spre a' lu invita la sinodu si deschiderea lui; Comisariulu venindu ocupa locul de presiedinte, tiene o cuventare catra alegatori, si apoi predă notariului spre cetire imputernicirea consistoriala. Dupa aceea face verificarea alegatoriloru si pasiesce la actulu alegerii chiamandu pre rendu la votisare. Aclamatiiune nu se primesce, ci numai votisare secretă. Fiacare alegatoriu predă presiedintelui comisariu votulu seu in scrisu, si dupace s' au adunatu voturile, presiedintele le numera, deschide si le cetesce cu voce inalta. Acel' a, care a intrunitu majoritatea absoluta a voturiloru, se privesce de alesu si sa presinta consistoriului respectivu spre denumire; alesuiu trebuie sa fie barbatu aptu si binemeritatu pre terenulu bisericescu si scolariu.

§. 54.

Nou alesulu si intaritul protopopu inainte de a-si incepe functiunea sea se presenta la Episcopulu eparchialu spre hiotesia si inzestrare cu singelia despre tote acestea se insciintieza protopresbiteratulu prin unu circulariu archierescu, si noulu protopresbiteru intra in activitate.

§. 55.

Alegerea membrilor scaunului protopresbiterialu, a profesoriloru si invatiatoriloru pentru scolele tractuali (a protopresbiteratului) se eflueteza sub presiedinti' a protopresbiterului.

La alegerea celoru antaiu numiti suntu a se observă cele prescise in § 53; iera pentru ocuparea posturiloru de professori si invatiatori escriindu-se concursu prin protopresbiteru in contielegere cu comitetulu sinod. protopr. dupa expirarea terminulu concursuale protopresbiterulu, asemenea in contielegere cu comitetulu amintitu compune lista concurentiloru si o presentă sinodului, care apoi candidēza prin alegere pentru fia-care postu 3 barbati cualificati si bine meritati pre terenulu scolariu, si actulu alegerii lu substerne consistoriului respectivu spre denumire.

III.

Comitetulu sinodulu protopresbiterialu.

§. 56.

Comitetulu sinodulu protopresbiterialu este acea corporatiune aleša din membri acestui' a carea eflueteza conclusele sinodului, si este chiamatu a duce si conduce mai de aproape afacerile comune ale intregulu protopresbiteratu in privinti' a economico-bisericēscă, scolara si fundatiunala.

§. 57.

Membrii acestui comitetu se alegu pre trei ani prin sinodulu protopresbiterialu cu pluralitatea voturiloru, si se potu realege.

§. 58.

Acestu comitetu consta in protopresbiterate pāna la 20,000 de suflete din 6; iera in cele preste 20,000 de suflete din 12 membri, a căroru un' a tertialitate este din cleru, iera dōue tertialități din mireni.

§. 59.

Presiedintele comitetulu este protopresbiterulu respectivu suplintele lui.

§. 60.

Comitetulu insusi i-si alege personalulu manipulantu.

§. 61.

Conclusu validu pōte aduce numai dēca la pertractare a luatu parte afara de presiedinte celu putinu patru si respective optu membri.

Cādu voturile suntu egali, votulu presiedintelui dirima.

§. 62.

Comitetulu i-si tiene de regula siedintile de patru ori pre anu, si adeca: in Ianuariu, Aprile, Iuliu si Octobru, — iera in casu de urgentia si mai adese ori.

§. 63.

Agendele lui suntu acelea in trebile comune a protopresbiteratului, cari in trebile ce se tienu de parochia, suntu ale comitetulu parochiale.

IV.

Despre epitropia protopresbiterale.

§. 64.

Pentru manipularea speselor ce se receru spre acoperirea trebuint' eloru bisericesci si scolari

a intregulu cercu protopresbiterale ca atare, precum si pentru administrarea fonduriloru bisericesci si scolari, ce s' aru infiintia pentru intregulu protopresbiteratu se va asiedia o epitropia protopresbiterale.

Epitropia acest' a va stā din patru epitropi si doi substitui alsi prin sinodulu protopresbiterale pre cāte trei ani, si are pentru intregulu cercu protopresbiterale acel' asi cercu de activitate, ce compete epitropiloru parochiali in afacerile sele.

§. 65.

Acolo unde spre sustinerea unui institutu scolariu mai inaltu concera comunele din dōue seu mai multe protopresbiterate, alegendu-se din comitetele protopresbiteratelor concurentu unu comitetu centrale scolare, se va alege prin si din acēst' a si o epitropia centrale analogu §-lui 28.

CAPU III.

Despre monastiri.

§. 66.

Monastirea este locuintia aceloru persoane bisericesci, cari suntu intrunite canonesce prin votulu solenu de a-si petrece vietia in tota infrenarea, in seracia, si obedientia.

§. 67.

Monastirea de o parte intruneste in sine calitatile unei comune bisericesci, de alta parte insa este coordinata unui protopresbiteratu, si ca atare e supusa numai autoritatiloru eparchiali.

§. 68.

Monastirea, se pōte fundā si infiintia numai cu convoirea si binecuventarea Episcopulu concerninte, iera fundatoriulu este datoriu sa asiguredie isvōrele de venituri necesarii spre sustinerea monastirei.

§. 69.

Din monastiri nu se potu face locasiuri lumesci.

§. 70.

Monachii cu cel' a-laltu personalu din monastire stau sub nemijlocita supra-inspectiune a Prepositulu, iera mijlocitu sub jurisdicțiunea Episcopulu respectivu Archiepiscopulu diecesanu.

§. 71.

Celu ce va sa se faca monachu trebuie sa se supuna cercarei canonicē; apoi aflādu-se demnu prin sinodulu monastirescu de a se primi in tagm' a monachala, prin prepositulu monastirei se arata Episcopulu respectivu Archiepiscopulu, si i se da binec.ventare archierēscă.

§. 72.

Monachii, fāra privire la hirotonia seu hiotesia impreuna cu prepositiiloru suntu datoriu a se purtā strinsu si consciintiosu conformu pr. scriseloru canonice.

§. 73.

Afacerile monastirei se indeplinescu prin sinodulu monastirescu, la care iau parte toti ieromonachii, ierodiaconi si monachii cu votu decisivu.

§. 74.

Presiedintele sinodulu monastirescu este prepositulu, carele totu de o data este indatoratu a tiene ordinea buna in consultāri. La intemplantie mortiei prepositulu sinodulu si-alege dintre ieromonachi presiedinte interimalu.

§. 75.

Notariulu se alege dintre ieromonachi seu ierodiaconi, care duce protocolulu si celelalte lucruri scripturistice.

§. 76.

Protocolulu si speditiunile se subscriu de prepositu, si se contrasemnēza de notariu.

§. 77.

Conclusele se facu prin pluralitatea voturiloru; candu voturile suntu egale votulu presiedintelui dirima. Votu separatu numai atunci se primesce, si se alatura la acte dēca s' a datu in scrisu, si acestea trebuie in 3 dile sa se faca, ca mai tārdu nu se primesce. Se pōte cere si prelungire ce nu se pōte denegā, cāci la din contra se pōte apelā la Episcopu.

§. 78.

Fia-care monastire trebuie sa aiba economu, carele manuduce partea economica a monastirei potrivitu concluseru sinodulu si inviatiuniloru prepositulu. Economulu este datoriu a tiene in evidintia starea materiale a monastirei, si cu finea anulu scolariu a substerne sinodulu ratiociniu documentatu.

§. 79.

Afacerile sinodulu monastirescu se estindu atātu la partea religiōsa, bisericēscă si disciplinara,

cātu si la partea economica. Acele suntu următoarele:

1. Desemnarea servitiului specialu pentru fia care ieromonachu, ierodiaconu si monachu si alu economulu.
2. Primirea novitiiloru la monastire.
3. Esaminarea novitiiloru nainte de a se primi in tagm' a monachale.
4. Represantarea si rogarea cātra Eppulu pentru primirea novitiiloru in tagm' a monachale.
5. Consultarea si conchierea de a se hirotoni monachulu de iero-diaconu, si ierodiaconulu de ieromonachu si represantarea loru Episcopulu.
6. Manipularea si tienera in evidintia a averei monastiresci, si spre acestu scopu facerea unui inventariu despre tota averea monastirei, revedērea acestei conscrieri din tempu in tempu si adeca celu putinu odata pre anu.
7. Consultarea si conclusulu pentru erogatiunile anuale ordinare ale monastirei spre care scopu se cere aprobarea episcopēscă.
8. Consultarea si slaverirea erogatiuniloru estrordinarie.
9. Esaminarea ratiociniulu economulu si apoi ascernerea lui la consistoriulu diecesanu cu, seu fāra observāri.
10. Nesuinti' a pentru buna starea scōlei monastiresci in privinti' a religiōsa, morale si didactica.
11. Nesuinti' a pentru indreptarea religiositătiei si moralitătiei vr' unui ieromonacu, ierodiaconu, seu monacu seu si pedepsirea lui mai usiōra; Ier' pentru pedepsa mai simtitoare vine obiectulu a se asterne consistoriulu diecesanu, care-lu decide finalminte.
12. Tractarea asupra vre-unui novitiu escesivu si pedepsirea lui, inca si eliminarea lui din monastire. Astfeliu de intemplantie are a se comunicā si cu monastirile invecinate.
13. Alegerea prepositulu carea se face dupa prescrierea canōneloru sub conducerea Episcopulu diecesanu dintre confratii sei, seu din alta monastire, seu dintre demnitarii episcopēsci. Alesulu se presentēza Eppulu, care, dupa ce a aflatu cā are tōte insusirile recerute pentru unu prepositu, lu intaresce.

§. 80.

Datorintiele prepositulu monastirei suntu următoarele:

1. A se tiene strinsu de obligamintele generali monachali, si a se nisui cā nici monachii se nū-si pērdā dinaintea ochiloru acelea obligaminte generali monachali, pr' n' urmare prepositulu trebuie se fie esemplariu de vietia corecta monachale in tōte privintiele
2. A fi bisericescu, va se dica: a nu se retrage dela frecuentarea regulata si acurata a servitiulu ddieescu.
3. A priveghia cā servitiulu ddieescu sa se implinesca totudeun' a dupa tipicu, iera cantarea si cetirea se fie evlayiōsa si edificatoriā.
4. A nesui ca intregu personalulu monastirescu se cerceteza servitiulu ddieescu acuratu si regulatu, si pre timpulu servitiulu ddieescu sa nu-lu ocupe pre acel' a eu altu feliu de lucru.
5. A lōa parte la prāndiu si cina cu cei-alalti frati, si numai in casuri de totu estrordinarie a se abate dela acēsta regula.
6. A dispune, ca sub decursulu prāndiulu sa se citesca vietia santiloru seu altu prologu, precumu aceea o prescrie tipiculu.
7. A nu absentā din monastire fāra causa indestulitoare, neci a lasā cā fratii fāra scirea si binecuventarea lui se mērga unde va din monastire.
8. A se perfectionā in sciintie si cunoscintie canonice, dogmatice, biserico-istorice.
9. Anesui cā si fratii sa se perfectioneze in sciintiele bisericesci, in cantāri, si in cunoscintia vietiei santiloru.
10. A fi consciintiosu cu averea monastiresca, si a dispune, cā celu mai aptu dintre ieromonachi sa se puna de economu.
11. A tiene adese-ori cu fratii esortatiuni pentru cultur' a si disciplinarea loru si pentru indreptarea moravuriloru unuia sēn altui' a dintre frati, carele cu portarea sea au datu anse la aceea.
12. A ayē in sustinerea disciplinei monachale perseverantia, si priveghiare ne adormita, daru si modestia.
13. A nesui cā scōl' a monastiresca sa fie in ordine buna, si cā cei mai cualificati dintre fratii sa se desemneze de inviatiori.

(Va urmă)